

Precizări ale instituției Avocatul Poporului privind petițiile referitoare la acordarea indemnizației prevăzute la art. 129 alin. (4⁵) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 49/2026, pentru tinerii care au părăsit sistemul de protecție specială

Numeroși tineri proveniți din sistemul de protecție specială au sesizat instituția Avocatul Poporului, arătând că au formulat cereri pentru acordarea indemnizației prevăzute de art. 129 alin. (4⁵) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 49/2026. Cu toate acestea, agențiile județene pentru plăți și inspecție socială din mai multe județe au comunicat solicitanților că nu pot proceda la acordarea acestui drept în lipsa ordinului ministrului muncii prin care să fie stabilită procedura de acordare și plată a indemnizației.

Potrivit art. II din Legea nr. 49/2026, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a legii, ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale avea obligația de a emite ordinul prin care să stabilească procedura de acordare și plată a indemnizației prevăzute la art. 129 alin. (4⁵) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Din analiza situației a rezultat că termenul legal de 90 de zile prevăzut de legiuitor a fost depășit, fără ca ordinul ministerial să fi fost adoptat.

De asemenea, a fost semnalată o problemă privind aplicarea dispozițiilor legale referitoare la acordarea indemnizației pentru tinerii care au părăsit sistemul de protecție specială, în special în ceea ce privește solicitarea raportului de consiliere și informare prevăzut de Ordinul nr. 1954/2022.

Potrivit art. 129 alin. (4⁵) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 49/2026, beneficiază de indemnizațiile prevăzute la alin. (4¹) și (4²) toți tinerii cu vârsta de până la 26 de ani care au părăsit sistemul de protecție specială și îndeplinesc condițiile legale, indiferent de momentul încetării măsurii de protecție.

În acest context, am apreciat că obligația depunerii raportului de consiliere și informare, reglementată prin Ordinul nr. 1954/2022, trebuie analizată prin raportare la momentul instituirii acestei cerințe, neputând fi impusă retroactiv tinerilor care au părăsit sistemul de protecție specială anterior intrării în vigoare a reglementării care a instituit obligația întocmirii unui astfel de raport. Prin urmare, am considerat că lipsa acestui document nu ar trebui să constituie un motiv de respingere a solicitării de acordare a indemnizației în cazul acestor tineri, în măsura în care îndeplinesc celelalte condiții legale.

Având în vedere prevederile art. 47 din Constituția României, potrivit căreia statul are obligația de a adopta măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială menite să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, precum și dispozițiile art. 49 din Constituție referitoare la protecția copiilor și a tinerilor, care consacră dreptul acestora la un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor, raportat la dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 49/2026, coroborate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Constituția României și ale art. 16 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **instituția noastră s-a sesizat din oficiu cu privire la acordarea indemnizației** prevăzute de art. 129 alin. (4⁵) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel cum a fost completată prin Legea nr. 49/2026, pentru tinerii care au ieșit din sistemul de protecție specială.

În cadrul demersurilor efectuate în această cauză, am solicitat puncte de vedere de la **Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale** și de la **Agencia Națională pentru Plăți și Inspecție Socială**. Totodată, în cuprinsul adreselor transmise a fost supusă analizei și problematica obligației de depunere a raportului de consiliere și informare, astfel cum este prevăzută de dispozițiile Ordinului nr. 1954/2022, în vederea clarificării modului de interpretare și aplicare a acestor prevederi.

Potrivit răspunsului transmis de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS), instituția se afla în dialog interinstituțional cu Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale în vederea modificării Ordinului nr. 1.733/2015 privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, a indemnizației de sprijin și a indemnizației pentru tineri.

De asemenea, ANPIS a precizat că după intrarea în vigoare a modificărilor Ordinului nr. 1733/2015 privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, a indemnizației de sprijin și a indemnizației pentru tineri, va comunica agențiilor teritoriale pentru plăți și inspecție socială instrucțiunile necesare în vederea asigurării unei aplicări unitare a prevederilor Legii nr. 49/2026.

În același context, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale a subliniat că, în ceea ce privește acordarea indemnizației raportat la intrarea în vigoare a Legii nr. 49/2026, aceasta se va realiza cu respectarea prevederilor legale și va asigura accesul beneficiarilor la drepturile cuvenite.

Nu în ultimul rând, dorim să aducem în atenție Recomandarea Avocatului Poporului nr. 219/2025, prin care am recomandat Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale să dispună măsurile necesare pentru modificarea și completarea, în regim de urgență, a Ordinului nr. 1733/2015 privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, a indemnizației de sprijin și a indemnizației pentru tineri, modificat și completat de Ordinul nr. 1954/2022, astfel încât să rezulte cu claritate că procedura de acordare a indemnizației pentru tineri se aplică, fără discriminare, întregii categorii vulnerabile a tinerilor care au părăsit sistemul de protecție socială, indiferent de momentul ieșirii din sistem, dacă, la data depunerii cererii de acordare a indemnizației, tinerii îndeplinesc condițiile cerute de lege. Ministrului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale i-a fost pusă în vedere eliminarea obligativității depunerii Raportului de consiliere și informare, întrucât, în reglementarea actuală, se îngrădește un drept stabilit de lege în favoarea unui grup vulnerabil, printr-o normă de rang inferior care instituie obligativitatea unui înscris subsecvent legii. În acest sens, se impunea a fi avute în vedere completarea și/sau, după caz, modificarea art. 17¹, art. 17² alin. (1), alin. (2), alin. (3) lit. b), precum și a oricăror alte prevederi incidente care decurg din acestea.

În data de **16 septembrie 2026**, în Monitorul Oficial al României nr. 787, a fost publicat **Ordinul nr. 1277/2026 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.733/2015 privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, a indemnizației de sprijin și a indemnizației pentru tineri**.

Prin acest act normativ, articolul 17¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În aplicarea prevederilor art. 129 alin. (4²) și (4⁵) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, indemnizația lunară, denumită în continuare indemnizația pentru tineri, se acordă tinerilor care fac dovada că urmează o formă de învățământ prevăzută de lege sau au un loc de muncă și nu au împlinit vârsta de 26 de ani.

(2) Indemnizația pentru tineri se acordă:

a) tinerilor care au dobândit capacitate deplină de exercițiu și care optează, în scris, pentru încetarea măsurii de protecție specială, stabilită în condițiile Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) tinerilor care au ieșit din sistemul de protecție specială și care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) Pentru tinerii prevăzuți la alin. (2) lit. a), opțiunea tânărului privind încetarea măsurii de protecție specială este precedată în mod obligatoriu de consilierea și informarea tânărului de către reprezentanții direcției generale cu privire la consecințele acesteia și cu privire la drepturile și responsabilitățile ce îi revin după încetare. Activitatea de consiliere și informare se consemnează într-un raport redactat în două exemplare, semnat de tânăr și de persoana care a realizat această activitate, dintre care unul se înmânează tânărului și unul este depus la dosarul acestuia. Modelul raportului este prezentat în anexa nr. 4.

(4) Activitatea de consiliere și informare, precum și întocmirea raportului prevăzut la alin. (3) se realizează de către direcțiile generale și pentru tinerii aflați cu măsură de protecție specială într-un serviciu social al unui organism privat acreditat.”

De asemenea, se completează art. 17², după alin. (7) fiind introduse două noi alineate, alin. (8) și (9), cu următorul cuprins:

„(8) Pentru tinerii prevăzuți la art. 17¹ alin. (2) lit. b), indemnizația pentru tineri se acordă pe bază de cerere, precum și pe baza actelor doveditoare prevăzute la alin. (3), cu **excepția raportului prevăzut la art. 17¹ alin. (3)**.

(9) Pentru tinerii prevăzuți la art. 17¹ alin. (2) lit. b), dreptul la indemnizația pentru tineri se acordă începând cu luna depunerii cererii și a documentelor doveditoare privind îndeplinirea condițiilor de acordare, cu aplicarea în mod corespunzător și a prevederilor alin. (4)-(7).”

De asemenea, art. II din ordin reglementează dispozițiile tranzitorii privind acordarea indemnizației lunare, astfel:

„(1) **Indemnizația lunară prevăzută la art. 129 alin. (4²) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se acordă cu data intrării în vigoare a Legii nr. 49/2026 pentru completarea art. 129 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, respectiv 10 aprilie 2026, pentru tinerii prevăzuți la art. 17¹ alin. (2) lit. b) din Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.733/2015 privind aprobarea Procedurii de stabilire și plată a alocației lunare de plasament, a indemnizației de sprijin și a indemnizației pentru tineri, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezentul ordin, dacă cererea este depusă în termen de maximum 60 de zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentului ordin și dacă, la data de 10 aprilie 2026, îndeplineau condițiile legale de acordare a indemnizației.**

(2) Pentru cererile depuse în termenul prevăzut la alin. (1), indemnizația se stabilește, începând cu data de 10 aprilie 2026, fără ca o modificare ulterioară a situației beneficiarului să conducă la pierderea drepturilor aferente perioadei în care acesta a îndeplinit condițiile legale. Prin excepție, calculul indemnizației pentru luna aprilie se face prin împărțirea cuantumului prevăzut de lege la numărul de zile din lună, înmulțit cu numărul de zile din respectiva lună, calculate începând cu data de 10 aprilie 2026.

(3) Dacă cererea este depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (1), indemnizația lunară se acordă începând cu luna depunerii cererii, dacă sunt îndeplinite condițiile de acordare.”